

A portrait of Petra De Sutter, a woman with short, curly blonde hair, smiling. She is wearing a dark blue jacket over a light blue top and a gold chain necklace. The background is a soft, out-of-focus grey.

PRIDE TALK'25

AMSTERDAM

Petra De Sutter
Over tien jaar

DE NIEUWE KERK AMSTERDAM

19 JULI 2025

PRIDE TALK AMSTERDAM

De Nieuwe
Kerk Amst
erdam

DE NIEUWE KERK
DAM AMSTERDAM
+31 (0)20 626 81 68
nieuwekerk.nl

FOUNDER

**VRIENDEN
LOTERIJ**

MET DANK AAN

Stichting Vrienden van De Nieuwe Kerk
COC Nederland
COC Amsterdam
Stichting CPNB
Winq

HOTEL PARTNER

Sofitel Legend The Grand Amsterdam

COLOFON

2

TEKST

© **Petra De Sutter**

REDACTIE

STELLA KÜÇÜKSEN
VICTORIA VERKERK

FOTOGRAFIE

Isabell Janssen

ONTWERP & ILLUSTRATIE

UNA designers (André Cremer)

ORIGINELE FOTO © Petra De Sutter (uit haar privé-archief)

DRUKWERK

Rijser Purmerend

Deze toespraak werd op 19 juli 2025 door Petra De Sutter in Amsterdam gehouden. Het gesproken woord wijkt mogelijk af van deze tekst.

Deze toespraak is in het Nederlands gehouden, maar ook naar het Engels vertaald. Beide talen zijn online beschikbaar: nieuwekerk.nl

PRIDE TALK'25

AMSTERDAM

DE NIEUWE KERK

AMSTERDAM

19 JULI 2025

INTRODUCTIE

Paul Mosterd

Adjunct-directeur De Nieuwe Kerk

TOESPRAAK

Mariëlle Paul

*Staatssecretaris Funderend Onderwijs
en Emancipatie*

VOORDRACHT *REGENBOOGGEDICHT*

Babeth Fonchie Fotchind

Dichter, schrijver en jurist

PRIDE TALK '25

Petra De Sutter

*Hoogleraar gynaecologie, rector Universiteit Gent en
van 2020-2025 als vicepremier lid van de regering-De Croo
van de federale overheid van België en daarmee de eerste
transgender persoon in zo'n positie*

Beste vrienden,

Wat een eer om hier voor jullie te mogen staan en deze *Pride Talk 2025* te mogen geven.

Zoals zovelen onder ons heb ik een lange, kronkelige weg afgelegd. Van twijfel en opstandigheid, via zelfhaat (mét tussenstops in het donkerste dal), naar zelfontdekking, aanvaarding en uiteindelijk trots.

En dan, op het moment dat je denkt dat het zwaarste achter de rug is, sta je ineens symbool voor de LGBTQ-gemeenschap. Hoera! Niet alleen met applaus, maar ook met de opdracht om onze strijd zichtbaar voort te zetten – een eer én een verantwoordelijkheid.

Doorheen mijn academische en politieke carrière was de strijd voor LGBTQ-rechten geen voetnoot, maar een rode draad. Als specialist in de voortplantingsgeneeskunde begon dat zo'n 25 jaar geleden met het opkomen voor de rechten van lesbische koppels met een kinderwens. Daarna volgden homokoppels en draagmoederschap. Ook de reproductieve rechten van transpersonen kwamen op tafel.

Voor al dat laatste lag gevoelig. Destijds gold: wees al blij dat je een gender-bevestigende behandeling krijgt. Kinderen krijgen? Dat was voor velen een brug te ver. In 2001 publiceerde ik een artikel waarin ik pleitte voor het recht van transmannen en -vrouwen om hun geslachtscellen te bewaren vóór hormonale of chirurgische behandeling. Toen een schok, vandaag in België en Nederland een evidentie. Gelukkig.

*
**

Toen ik in 2014 de politiek instapte, werd ik lid van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa – de mensenrechtenwaakhond van het grotere Europa (tegenwoordig wel zonder Rusland om evidente redenen). Daar leerde ik hoe mensenrechten, democratie en rechtsstaat de onzichtbare maar o zo onmisbare motor zijn van vrede, stabiliteit en gelijke rechten voor iedereen.

De Raad van Europa is de trotse hoeder van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens én van het Europees Hof in Straatsburg. En ook op

LGBTQ-gebied heeft de Raad niet stilgezeten. In totaal werden sinds 2000 elf resoluties aangenomen ter bevordering van onze rechten – in Rusland, Turkije, de Kaukasus en ook in Oost-Europa vaak een waar huzarenstukje.

De eerste resolutie (nr. 1474, uit 2000) bracht de situatie van lesbiennes en homo's onder de aandacht. Tien jaar later volgde resolutie nr 1728, die discriminatie op basis van seksuele oriëntatie én genderidentiteit veroordeelt. Ze riep op tot gelijke behandeling op school, op het werk, in de media én de zorg.

In 2013 kwam resolutie nr. 1948, waarin homofobe 'propagandawetten' en de vervolging van LGBTQ-organisaties – vooral in Rusland – stevig op de korrel werden genomen.

Tussen 2014 en 2019 mocht ik zelf drie resoluties meemaken. Resolutie nr. 2048 (2015) ging over transgenderrechten: juridische erkenning, discriminatiebestrijding en toegang tot gezondheidszorg. Ik herinner me nog hoe ik, met kippenvel op de armen, sprak in de Assemblee – en een lang applaus kreeg. Een moment dat me nog steeds raakt.

In 2017 kwam resolutie nr. 2191 over intersekse personen. Die riep op tot het verbieden van medische ingrepen zonder toestemming en tot compensatie voor slachtoffers. Op basis van deze resolutie sprak ik in 2018 trouwens op een congres van pediatrisch urologen over het ethisch conflict tussen het utilitarisme wat de leidraad is in de medische praktijk, namelijk het streven naar het grootste goed voor de meeste mensen, en de mensenrechten, waarbij zelfs één schending er één te veel is. Sindsdien broeden enkele landen op wetswijzigingen, al verloopt dat traag.

Datzelfde jaar was er resolutie nr. 2230, die opriep tot bescherming van LGBTQ-personen in Tsjetsjenië. In 2018 volgde resolutie nr. 2239, die het recht op gezinsleven beklemtoont – inclusief juridische erkenning.

Meer recent klaagde in 2022 resolutie nr. 2417 de opkomende haatretoriek aan, vooral het anti-gender- en anti-transdiscours. Resolutie nr. 2418 wees op schendingen in de Zuidelijke Kaukasus.

En in 2024 volgden resolutie nr. 2543 (over vrijheid van meningsuiting en samenkomst) én resolutie nr. 2576, die specifiek focust op geweld tegen en

discriminatie van LBQ-vrouwen. Intersectionaliteit, educatie en politieke verantwoordelijkheden stonden daarin centraal.

*
**

Even terug naar huis. België en Nederland zijn toch wel de trotse pioniers van LGBTQ-rechten. Nederland legaliseerde als eerste het homohuwelijk in 2001, België volgde in 2003. Het waren de beginjaren van de 21ste eeuw – een progressieve wind waaide door de lage landen. Naast het homohuwelijk kwamen ook de euthanasiewetgeving, antidiscriminatiewetgeving en het zelfbeschikkingsprincipe in een stroomversnelling. Het voelt als gisteren, maar het is ook alweer meer dan twintig jaar geleden.

De afgelopen decennia leken op een gestage mars richting gelijkheid. Wetgeving werd aangepast, discriminatie verboden, regenboogzebrapaden en vlaggen sierden stadhuizen. Maar vandaag is de hamvraag: is die verworven veiligheid duurzaam? Waar staan we over tien jaar in een wereld die steeds meer onder druk staat?

België en Nederland behoren wereldwijd nog steeds tot de top wat betreft LGBTQ-wetgeving. Denk: huwelijk, adoptie, afstammingsrechten, gender-erkenning zonder verplichte medische ingrepen. En dat zie je ook in de cijfers.

Volgens de ILGA-Europe Rainbow Map 2025 staat België op plaats 2 (met een score van 85%). We doen het goed op vlak van antidiscriminatie, huwelijk, adoptie, transgenderrechten – maar intersekse rechten en erkenning van non-binaire personen blijven werkpunten.

Nederland, ooit hoger in de ranking, staat nu op plaats 13 met een score van 64%. Sterk in huwelijksgelijkheid en transrechten, maar het schort aan expliciete bescherming voor intersekse personen, duidelijke regels voor gendererkenning, haatmisdrijven en de rechten van LGBTQ-vluchtelingen.

Landen kunnen zakken omdat anderen hen voorbijsteken, maar ook door pure achteruitgang. Kijk naar Hongarije of het Verenigd Koninkrijk: dat laatste scoorde in 2015 nog 86%, nu amper 46%, vooral door de erosie van transrechten.

Onze goede positie is geen toeval, maar het resultaat van decennialange strijd door activisten, juristen en politiek engagement – over partijgrenzen heen. Er is ook steeds meer aandacht voor intersectionaliteit en mentaal welzijn. Maar we weten allemaal: het werk is niet af. Sterker nog, er is een tegenbeweging aan het opstaan die LGBTQ-rechten doelbewust probeert terug te schroeven.

*
**

Terwijl in West-Europa de wetten verbeteren, zien we wereldwijd iets anders: polarisatie, nationalisme, en een groeiende druk op LGBTQ-rechten.

In Polen werden in 2019 ‘*LGBT-free zones*’ uitgeroepen, zogenaamd ter bescherming van ‘traditionele waarden’. Pride-evenementen worden verboden of ruw verstoord, onder andere in Rusland, Turkije, Servië en recent Hongarije – hoewel de recente pride in Boedapest ondanks het verbod 200.000 mensen op de been heeft gebracht.

In veel landen riskeren activisten vervolging. Zelfs in de Verenigde Staten – ooit een voortrekker – is het tij gekeerd. Sinds Trump zien we een golf van anti-LGBTQ-wetgeving, vooral tegen transpersonen. Verboden op gender-bevestigende zorg, onderwijsbeperkingen (de beruchte ‘*Don’t Say Gay*’-wetten), zelfs pogingen om dragshows strafbaar te maken.

De bekendste is de Parental Rights in Education Bill, beter bekend als ‘*Don’t Say Gay*’, ingevoerd in Florida in 2022. Deze wet verbiedt les over seksuele oriëntatie of genderidentiteit in het basisonderwijs (voor kinderen van 6 tot 8 jaar). En dat in een land dat ooit het toonbeeld was van vrijheden, o ironie.

Politiek gezien fungeert de LGBTQ-gemeenschap tegenwoordig weer als zondebok in een cultuurstrijd die vooral wordt aangewakkerd door extreemrechtse krachten. De spil van hun retoriek? De zogenaamde ‘natuurlijke orde’ – een soort ideologisch IKEA-pakket waarin het traditionele gezin de enige juiste montagehandleiding blijkt.

Volgens recent onderzoek van socioloog David Paternotte en een rapport van het European Parliamentary Forum for Sexual and Reproductive Rights – een organisatie van parlementairen waarvan ik tussen 2018 en 2020 voorzitter was – wordt wereldwijd geprobeerd om deze ‘natuurlijke orde’

ideologisch te verankeren. Dit wereldbeeld stelt dat alleen man-vrouw-relaties legitiem zijn, en dat elke andere vorm – zoals homoseksualiteit of genderdiversiteit – niet alleen afwijkend is, maar ook ronduit gevaarlijk.

Laat me even inzoomen op het werk van David Paternotte, verbonden aan de Université libre de Bruxelles, en zijn collega Roman Kuhar. Zij deden uitgebreid onderzoek naar het fenomeen dat bekendstaat als ‘gender-ideologie’ en de opkomst van anti-genderbewegingen in Europa. Ze analyseren niet alleen waar die term vandaan komt, maar ook wie ze gebruikt en hoe die groepen internationaal samenwerken om LGBTQ-rechten en gendergelijkheid te dwarsbomen.

De term ‘genderideologie’ ontstond in de jaren 1990, toen de Katholieke Kerk haar als strijdkreet begon te gebruiken. Aanleiding waren VN-conferenties over vrouwenrechten en seksuele gezondheid – Caïro in 1994 en Peking in 1995 – die pleitten voor seksuele en reproductieve rechten, gendergelijkheid en LGBTQ-rechten. Religieus conservatieven zagen daarin een aanval op de traditionele orde en bestempelden deze vooruitgang als ‘genderideologie’: een ideologisch spookbeeld, handig voor wie modernisering liever onder het tapijt schuift. Het houdt eigenlijk in dat er een beweging bestaat die de verschillen tussen de geslachten wil doen verdwijnen. Alles gender-neutraal, niet alleen de toiletten dus... Een absurde theorie, maar een idee die bij reactionaire complotdenkers in vruchtbare grond viel. Het voedt echter wel de strijd tegen gendergelijkheid en vrouwenrechten, tegen holebi-rechten en natuurlijk transrechten.

Paternotte en Kuhar laten zien dat achter deze term een complex netwerk schuilgaat van conservatieve en rechtse groepen. Geen monolithisch blok, wel een bonte stoet met een gezamenlijke missie: het stopzetten van progressieve genderrechten. En dat doen ze op grote schaal. Niet alleen nationaal, maar ook transnationaal. Ze delen retoriek, strategieën én adressenlijstjes op congressen en via netwerken.

In Polen, Hongarije, Rusland, Italië, Frankrijk, Slowakije en Kroatië – noem het gerust de ‘as van het antigendergevoel’ – zijn deze bewegingen bijzonder actief.

Hun actoren zijn divers:

- * Religieuze instellingen, zoals de Poolse Katholieke Kerk en de Russisch-Orthodoxe Kerk, leveren ideologische munitie. Laatstgenoemde ontvangt daarbij genereuze financiële steun van Russische oligarchen.
- * Conservatieve ngo's zoals Ordo Iuris in Polen of het Hongaarse Civil Society Forum for the Family, zetten hun juridische knowhow in om anti-LGBTQ-wetgeving te promoten.
- * Politieke partijen zoals PiS (Recht en Rechtvaardigheid) in Polen, Fidesz in Hongarije, de Lega in Italië, Rassemblement National in Frankrijk, Vlaams Belang en de PVV in onze contreien, wisselen strategische tips uit om de backlash te organiseren.

En dat alles blijft niet bij woorden. Er zijn tastbare gevolgen:

- * In Polen, 2019: meer dan 100 gemeenten riepen zichzelf uit tot '*LGBT-free zones*'. Symbolisch, maar in de praktijk goed voor discriminatie en het afbouwen van rechten. Ordo Iuris? Die speelde eerste viool. En ja, lessen over seksuele diversiteit? Schrappen natuurlijk.
- * In Hongarije, 2020: de regering verbood het gebruik van het woord 'gender' in het onderwijs, en ook wettelijke geslachtsveranderingen werden in de ban gedaan. Geen taalkundig purisme, maar ronduit repressie.
- * In Italië voert Lega al jaren campagne tegen gendereducatie in scholen. En ook al worden niet alle wetsvoorstellen aangenomen, de toon van het debat verschuift richting: 'Het gezin bestaat uit een papa, een mama en géén genderdiversiteit.'
- * En in Frankrijk zet Rassemblement National zijn tanden in alles wat ruikt naar LGBTQ-rechten, met campagnes waarin 'genderideologie' een soort duivels concept is dat het heilige Franse gezin bedreigt.

Al deze bewegingen worden, hoe kan het ook anders, gefinancierd door conservatieve religieuze instellingen en particuliere fondsen zoals de Amerikaanse Bradley Foundation of de Charles Koch Foundation. Ook nationalistische regeringen, vooral in Polen en Hongarije, steken er geld en invloed in.

Volgens Paternotte en Kuhar is ‘genderideologie’ niet zomaar een term, maar een politieke toolkit. Het is de lijm die een internationaal netwerk van conservatieve spelers verbindt – een netwerk dat via ideologie, lobbywerk en wetgeving maatschappelijke vooruitgang op het vlak van gender en seksualiteit probeert terug te draaien. En helaas met succes, getuige de ontwikkelingen in onder andere Polen en Hongarije.

Deze retoriek sijpelt intussen ook door tot in de internationale instellingen. In de Verenigde Naties en de Raad van Europa groeit de weerstand tegen LGBTQ-resoluties, vaak onder druk van conservatieve regeringen en religieuze lobby’s. Wat ooit vanzelfsprekend leek – het recht om gewoon te bestaan – staat opnieuw ter discussie.

Ik had zelf het voorrecht om meerdere jaren te mogen deelnemen aan de jaarlijkse VN-top over vrouwenrechten: de Commission on the Status of Women, kortweg CSW. Die commissie, actief sinds 1946 binnen de VN Economische en Sociale Raad, is het centrale platform waar landen samenkomen om vrouwenrechten en gendergelijkheid internationaal vorm te geven.

Maar vergis je niet: ondanks haar progressieve missie, is de CSW ook een diplomatiek mijnenveld. Want waar meer dan 190 landen bijeenkomen, komen ook meer dan 190 opvattingen mee. Vooral landen uit Afrika, het Midden-Oosten, Azië en Oost-Europa houden vast aan traditionele genderrollen en verzetten zich tegen LGBTQ-inclusie in officiële VN-documenten. De invloed van georganiseerde anti-gendergroepen groeit, en met hen het taboe op termen als ‘seksuele opvoeding’, ‘genderdiversiteit’ en ‘seksuele oriëntatie en genderidentiteit’. Consensus is het toverwoord bij VN-teksten, en dus: als één land bezwaar maakt, sneuvelt de inclusieve formulering. Het gevolg? LGBTQ-rechten worden afgezwakt of compleet genegeerd, en intersectionele kwesties – zoals die van lesbische, biseksuele of transgender vrouwen – verdwijnen helemaal uit beeld.

Nu, hoewel dat buiten het onderwerp van vandaag valt, wil ik het toch benoemen: die zogenaamde ‘natuurlijke orde der dingen’ gaat verder dan LGBTQ-rechten. Ze is ook gericht tegen gendergelijkheid, seksuele en reproductieve rechten, vrije toegang tot anticonceptie, en veilige, legale abortus. We spreken hier over de pronatalistische beweging, die wil dat ‘onze’ bevolking meer kinderen krijgt, als tegenwicht tegen migratie. Een

ideologie stevig geworteld in de beruchte ‘omvolkingstheorie’. Voeg daar nog de ‘tradwives’ aan toe – vrouwen die terugverlangen naar de jaren 1950 – én de manosphere & MRA’s (men’s rights activists), mannen die opkomen voor de rechten van mannen, en je krijgt een cocktail van patriarchale nostalgie op steroïden.

En dan zijn er de terfs: Trans-Exclusionary Radical Feminists. Zij vinden dat vrouw-zijn puur biologisch bepaald is, en beschouwen transgender vrouwen niet alleen als ‘geen vrouwen’, maar zelfs als bedreiging. Het Verenigd Koninkrijk is zo’n beetje het terf-epicentrum. Groepen als Woman’s Place UK en LGB Alliance en figuren als J.K. Rowling oefenen daar politieke druk uit om genderidentiteit niet op te nemen in gelijkheids-wetgeving. Ze vertraagden en verzwakten de hervorming van de Gender Recognition Act en veroorzaakten felle breuken binnen de feministische én LGBTQ-gemeenschap.

Ook elders – in de VS, Canada, Australië en Europa – duiken terf-ideeën op. Hun invloed op transgenderzorg, onderwijs, sport en wetgeving groeit. En opvallend: steeds vaker sluiten terfs zich aan bij bredere anti-gender-netwerken, inclusief populistische en extreemrechtse partijen. In zekere zin kun je zeggen dat de terf-beweging is gekaapt door politieke krachten met een heel andere agenda dan vrouwenemancipatie.

Dit terf-feminisme staat mijlenver af van het inclusieve feminisme van Simone de Beauvoir, die in *Le Deuxième Sexe* al stelde: ‘Je wordt niet als vrouw geboren, je wordt tot vrouw gemaakt.’ Of Judith Butler, die in *Gender Trouble* nog een stapje verder ging en betoogde dat gender geen biologische vaststelling is, maar een performatief sociaal construct. Hun theorieën vormen het fundament van hedendaags inclusief feminisme waarin ruimte is voor genderdiversiteit en fluïditeit.

Terfs verwerpen deze inzichten, én de feministische traditie waarop ze gebouwd zijn. Ze keren terug naar een biologisch essentialisme, zij het in progressieve verpakking.

**

Beste vrienden, de geschiedenis is een koppige leermeester. Telkens wanneer het ergens misgaat in de wereld — economisch, sociaal of

geopolitiek — zijn het de minderheden die als eerste de klappen krijgen. We hoeven daarvoor niet ver te zoeken: denk aan de Joodse gemeenschap in de jaren dertig van vorige eeuw. Of recenter nog, aan migranten en zwarte of Latino-gemeenschappen tijdens de coronapandemie in de VS. En nu? Trump II is terug. *Need I say more?*

Vandaag zitten we met een cocktail van problemen die moeilijk te verteren valt: klimaatcrisis, migratiedruk, oorlogen, stijgende levenskosten. Voeg daar een snuifje frustratie aan toe, en je krijgt een klassiek recept: mensen zoeken een schuldige. Het liefst eentje die er anders uit ziet, anders spreekt, of gewoon zichzelf wil zijn.

In zulke tijden gaan verworven rechten niet verloren met een knal, maar met een sluipende zucht. Laten we dus even dieper graven: waarom gebeurt dit steeds opnieuw?

In crisistijden voelen mensen zich onzeker. En als de wereld wankelt, willen we duidelijke antwoorden. Liefst eenvoudige. Helaas zijn eenvoudige antwoorden op complexe vragen zelden de juiste. Maar ze zijn wél handig om met de vinger te wijzen. Naar wie ‘anders’ is: etnische minderheden, migranten, LGBTQ-personen, religieuze groepen. Een *scapegoat* geeft de illusie van controle. En illusies zijn hardnekkige dingen.

Daarbovenop zijn er altijd politieke spelers — laten we ze populistten noemen met een marketingtalent — die handig meeliften op die frustratie. Ze maken van die ‘anderen’ een probleem, en presenteren zichzelf als de oplossing. Minderheden worden zo niet alleen een mikpunt, maar ook een politiek instrument. Resultaat? Rechten die we dachten veilig te hebben, staan plots weer ter discussie. Gelijkheid blijft, eens te meer, geen garantie.

Crisisomstandigheden verzwakken ook de sociale cohesie en de bereidheid om solidariteit te tonen. Mensen focussen meer op hun eigen overleving en zekerheid, waardoor empathie en steun voor kwetsbare groepen afnemen.

De geschiedenis toont keer op keer: wanneer het systeem kraakt, zijn het de kwetsbaren die onder het puin terechtkomen.

En dat brengt me terug bij ons. De LGBTQ-gemeenschap.

We hebben meer dan genoeg reden om waakzaam te zijn. Veiligheid is immers niet enkel een kwestie van wetten. Je kan op papier beschermd zijn, en je tegelijk op straat onveilig voelen. Of online. Of op school, op het werk, in de media.

Wat we vandaag zien, is verontrustend: toenemende haatspraak, fysiek geweld, en pogingen om diversiteitsonderwijs te ondermijnen. Zelfs in landen die zich graag tolerant noemen.

Maar – en hier komt het goede nieuws – er is ook reden tot hoop.

Want we zijn zichtbaarder dan ooit. In de media, in de politiek, in het onderwijs, in bedrijven. Jongeren komen steeds vaker en sneller uit de kast. En ze blijven daar niet stilletjes zitten. Ze spreken, schrijven, posten en protesteren. En dat is fantastisch.

We zien een nieuwe generatie opstaan voor wie diversiteit de norm is, geen uitzondering.

Ook internationaal groeit de steun: steden, universiteiten, ngo's, activisten, en ja – zelfs bedrijven – zetten hun schouders onder LGBTQ-rechten. En zelfs in landen waar het klimaat vijandig is, blijft onze gemeenschap zichtbaar, georganiseerd en strijdvaardig.

Die zichtbaarheid is essentieel. Want hoe de wereld er over tien jaar uitziet voor LGBTQ-personen, hangt niet alleen af van verkiezingsuitslagen of wetswijzigingen. Het hangt af van de keuzes die we vandaag maken.

Tolerantie is geen natuurwet. Het is een cultuur. En zoals elke cultuur moet je ze blijven voeden, beschermen, vernieuwen.

De terugslag die we vandaag zien – de backlash – is geen einde. Het is een alarmsignaal. Een oproep tot alertheid, solidariteit en creativiteit. Een nieuw begin.

En ja, er is natuurlijk reden tot bezorgdheid. Maar ook tot vertrouwen. Want onze gemeenschap is doorgewinterd. We hebben ervaring met weerstand.

We zijn veerkrachtig. En bovenal: we zijn niet alleen.

Met steun van bondgenoten, met stevige wetgeving, en met het blijven vertellen van onze verhalen, kunnen we vooruit blijven gaan.

En ja – er is polarisatie. Dat is onmiskenbaar. In sommige landen gaan LGBTQ-rechten vooruit – denk aan het homohuwelijk dat er nu ook is in Cuba, Mexico, Taiwan, Thailand. Elders gaan ze achteruit – Rusland, Turkije, de VS, het Verenigd Koninkrijk.

Maar als je naar het grotere plaatje kijkt, dan is de netto-balans positief.

En dat, beste vrienden, is waarom ik blijf hopen. Niet blind, niet naïef, maar bewust.

Als we waakzaam blijven, als we samen blijven strijden, dan ziet de wereld er binnen tien jaar beter uit voor onze gemeenschap. Niet slechter.

Dank jullie wel.

Professor **Petra De Sutter** (1963), voormalig vicepremier van België, was de eerste en tot nu toe enige transgender vicepremier in een nationaal kabinet. Ze is ook arts-gynaecoloog, voormalig hoofd van de Afdeling voor Reproductieve Geneeskunde aan het UZ Gent en nu rector van de Universiteit van Gent. Daarnaast was ze Senator voor Groen en lid van de Raad van Europa.

Over haar veelbewogen en strijdbare carrière schreef ze een indrukwekkend boek: *[Over] Leven* (uitgeverij Manteau, 2015). Ze schreef ook *Wie redt de toekomst? Op zoek naar hoop in verwarrende tijden* in 2023. Haar meest recente publicatie is *Dagboek van een politica* en werd ook door Manteau uitgegeven in mei 2025.

Petra De Sutter, *Pride Talk '25* in De Nieuwe Kerk, 19 juli 2025

FOTO: Isabell Janssen

De jaarlijkse *Pride Talk* in De Nieuwe Kerk biedt een internationaal toonaangevende denker, activist of opinieleider het podium om met een frisse, kritische blik te reflecteren op de positie van de queergemeenschap in Nederland en Amsterdam.

Amsterdam mocht zich ooit de Gay Capital van de wereld noemen. Maar bestaat die positie nog? En wat houdt die positie dan in? Ambiéren we deze positie nog? Past het bij de diversiteit van de veelkleurige LHBTIQA+ community? Hoe ziet het buitenland onze community? En hoe verhouden wij ons in Amsterdam en Nederland tot de internationale community en de wereldwijde strijd tegen ongelijkheid, discriminatie en geweld? Dergelijke vraagstukken staan centraal tijdens de jaarlijkse *Pride Talk*, waarvoor De Nieuwe Kerk ieder jaar met een spreker uit een ander land komt.

De eerste editie werd in 2023 gehouden door de legendarische Amerikaanse activist David Mixner (1946–2024). Hij was schrijver, fondsenwerver en performer. In het begin van de jaren zestig voerde hij campagne voor Kennedy-broers en voor Martin Luther King. Zijn *Pride Talk* heette *My concept of sin is not to care*. De tweede editie was in 2024 met Mpho Tutu van Furth (1963) uit Zuid-Afrika. Bekend als Anglicaanse priester, auteur en mensenrechtenactivist, en dochter van activist Nomalizo Leah Tutu en aartsbisschop en Nobelprijswinnaar Desmond Tutu. Haar *Pride Talk* heette *God Unlimited*. Beide zijn online terug te lezen op nieuwekerk.nl.